

Dittrich

ik het nog niet. Daarom wil ik graag horen wat de regering over het amendement van de heer De Wit op stuk nr. 6 naar voren heeft te brengen. Ik zal daar met belangstelling naar luisteren. Ik sta er heel open tegenover. Wel wil ik, evenals de vorige sprekers, wijzen op het gevaar van problemen met de rechtszekerheid omdat wij niet zeker weten wat er op ons afkomt als wij het zo regelen. Het is echter aan de minister om dat goed uit te leggen.

□

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter! Ratio van deze wetswijziging is om personen die letsel ondervinden of ernstig ziek worden ten gevolge van het hebben blootgestaan aan bijvoorbeeld asbest of gevaarlijke medicijnen ver in het verleden, niet langer met lege handen te laten achterblijven. Aangezien het soms tientallen jaren kan duren voordat een ziekte zich openbaart, werden zieken er in het verleden dikwijls mee geconfronteerd dat hun rechtsvordering al was verjaard. Met deze wetswijziging wordt bewerkstelligd dat schade aan personen niet meer verjaart zolang deze schade zich niet heeft geopenbaard. Mijn fractie is er heel erg blij mee dat met de inwerkingtreding van dit nieuwe artikel iemand die in aanraking komt met bijvoorbeeld asbest en 40 jaar later ziek wordt, alsnog zijn schade kan verhalen op de aansprakelijke persoon.

Het valt ook te prijzen dat deze substantiële verbetering van de rechtspositie van slachtoffers niet is beperkt tot een bepaalde categorie van gevallen, maar zich uitstrekt tot alles wat denkbaar is, bijvoorbeeld de gevolgen van medische experimenten, gebruik van biotechnologie in de voedingsindustrie, medische ingrepen, milieuverontreiniging, mobiele telefonie en het gebruik van beeldschermen. De regering geeft zich wat de fractie van GroenLinks betreft hiermee terecht rekenschap van de komst van de risico-maatschappij, waar Ulrich Beck in de jaren tachtig al over schreef, waar techniek samen met menselijk falen nieuwe risico's, ziekte en ongeluk met zich brengen en waartegen mensen extra bescherming behoeven.

De heer De Wit heeft op dit wetsvoorstel nog een zeer sympathiek amendement ingediend. Het

amendement regelt dat de nieuwe wet ook van toepassing is indien de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt heeft plaatsgevonden voor het tijdstip waarop de wet in werking treedt. Dit houdt kortweg in dat ook schade die in het verleden al is veroorzaakt onder deze bepaling komt te vallen. Wel zien wij evenals de anderen een probleem met het amendement en dat betreft de rechtszekerheid van de aansprakelijke persoon oftewel de terugwerkende kracht die deze wetswijziging daarmee krijgt. De eventueel aansprakelijke persoon of het aansprakelijke bedrijf heeft zich immers gedurende een bepaalde periode niet verzekerd, omdat daar geen aanleiding voor was vanwege de harde wettelijke verjaringstermijn. Ik kan mij voorstellen dat dit problemen kan opleveren, zeker als je het hebt over situaties die te vergelijken zijn met asbest- en DES-problematiek. Een aansprakelijk persoon – en soms kan het gaan om kleine middenstanders, mensen met kleine bedrijfjes – kan zich niet met terugwerkende kracht verzekeren. Wat ons betreft staat hiertegenover echter – en daarmee kan ik meevoelen in het dilemma dat mevrouw Swildens schetste – de rechtsbescherming van de getroffen en veelal zwakkere persoon. Dat weegt voor ons eerlijk gezegd zwaarder dan de bescherming van een bedrijfsbelang. Om die reden staan wij in principe positief tegenover het amendement.

Graag zouden wij van de minister wat meer informatie willen hebben over de positie van de verzekeraars. Het wegvallen van de bevrijdende verjaring kan namelijk voor de verzekeringsbranche een aardig gat in de markt betekenen aangezien producenten van bijvoorbeeld medicijnen en gevaarlijke stoffen zich zullen moeten blijven verzekeren. Het gevaar is dan niet denkbeeldig dat premies hierdoor de lucht in schieten. Wij vroegen ons af of de regering gesprekken heeft gevoerd met de verzekeringsbranche over de consequenties van dit wetsvoorstel. Vlak voor deze wetsbehandeling zag ik het amendement van de heer Weekers c.s. om de rechtsbescherming van de minderjarige verder te versterken. Het spreekt voor zich dat wij hier positief tegenover staan.

Mijn fractie staat vanzelfsprekend ook positief tegenover het amendement van de heer Dittrich, voorzover

dit een wetssystematische verbetering van de wet inhoudt.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.50 uur tot 13.35 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 16, 17 en 18 januari 2001:

- het voorstel van wet van de leden Van Heemst en O.P.G. Vos tot Wijziging van de Woningwet en enige andere wetten in verband met maatregelen na sluiting van woningen, woonketen, woonwagens en andere gebouwen, alsmede de bij die ruimten behorende erven ten gevolge van verstoring van de openbare orde of overtreding van artikel 2 of 3 van de Opiumwet (Wet Victor) (24549);
- het wetsvoorstel Regels inzake het aanhouden van voorraden aardolieproducten (Wet voorraadvorming aardolieproducten 2001) (27170);
- het wetsvoorstel Intrekking van de Wet tegemoetkoming studiekosten en vervanging door de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten) (27414);
- het voorstel van wet van het lid Van de Camp tot Wijziging van de Gemeentewet en de Wet wapens en munitie in verband met de bestrijding van wapengeweld (26865);
- het wetsvoorstel Wijziging van de wet van 11 september 1964, houdende vaststelling van een nieuwe regeling van de bezoldiging van de vice-president van de Raad van State en de staatsraden, alsmede van de president en de overige leden van de Algemene Rekenkamer (Stb. 387) (afschaffing anticumulatieregeling) (27119);

Voorzitter

- het wetsvoorstel tot Opneming in de Wet toezicht effectenverkeer 1995 van bepalingen betreffende openbare biedingen op effecten (27172);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Rijksoctrooiwet, de Rijksoctrooiwet 1995 en de Zaaizaad- en Plantgoedwet ten behoeve van de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen (voortzetting) (26568, R1638).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 23, 24 en 25 januari 2001:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening en de Wet op de economische delicten in verband met de aanwijzing als economisch delict van illegale handel in de geneesmiddelen, zulks mede ter verbetering van de bestrijding van doping in de sport (27261);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie en de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren in verband met de invoering van de functie van officier enkelvoudige zittingen (26962);
- het wetsvoorstel Aanpassing van wetgeving in verband met de openstelling van het huwelijk en de invoering van adoptie door personen van hetzelfde geslacht (27256);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Werkloosheidswet en de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten in verband met de invoering van een regeling inzake de financiering van kinderopvang voor uitkeringsgerechtigden (27269);
- het wetsvoorstel Wijziging van de regelingen betreffende de waarborgen rond de vervolging (26436);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers en de Waterschapswet met betrekking tot gedeputeerden, wethouders en waterschapsbestuurders (27220);

de gezamenlijke behandeling van:
- het wetsvoorstel Verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot opneming van bepalingen inzake het correctief referendum (27033);
- het wetsvoorstel Tijdelijke regels inzake het raadgevend correctief referendum (Tijdelijke referendumwet) (27034);

de gezamenlijke behandeling van:
- het wetsvoorstel Integratie van de

Huurprijzenwet woonruimte en de Wet op de huurcommissies in een uitvoeringswet huurprijzen woonruimte onder gelijktijdige overheveling van een deel van de tekst van de Huurprijzenwet woonruimte naar de nieuwe titel 7.4 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek (Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte) (26090);
- het wetsvoorstel Vaststelling van titel 7.4 (Huur) van het Burgerlijk Wetboek (26089) en het wetsvoorstel Vaststelling van afdeling 7.4.6 van het Burgerlijk Wetboek (huur van bedrijfsruimte) (26932).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 30 en 31 januari en 1 februari 2001:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet inburgering nieuwkomers houdende regels tot aanwijzing van bijzondere categorieën vreemdelingen ten behoeve van inburgering (27000);
- het wetsvoorstel Wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het gezamenlijk gezag van rechtswege bij geboorte tijdens een geregistreerd partnerschap (27047);
- het wetsvoorstel Wijziging van artikel 45 van de Politiewet 1993 in verband met het stellen van regels ten aanzien van het vermogen van de regio's (27039);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Woningwet naar aanleiding van enerzijds de evaluatie van die wet en anderzijds het project Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit (bouwvergunningprocedure en welstandstoezicht) (26734);
- het wetsvoorstel Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enkele andere wetten in verband met de strafbaarstelling van het witwassen van opbrengsten van misdrijven (27159).

Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 6, 7 en 8 februari 2001:

- het wetsvoorstel Wijziging van de Meststoffenwet in verband met een aanscherping van de normen van het stelsel van regulerende mineralenheffingen en de invoering van een stelsel van mestafzetovereenkomsten (27276).

Ik stel voor, aan het eind van deze vergadering te beslissen over:
- de brief van de vaste commissie voor Justitie houdende het voorstel de Invoering en voorbereiding van

de Vreemdelingenwet 2000 aan te wijzen als groot project (27557);
- de vervulling van een vacature in de Hoge Raad (27558).

Ik stel voor, vast te stellen dat voorzover het deze Kamer betreft, instemming is verkregen met het bij brief van 23 november 2000 overgelegde ontwerpbesluit Unieverdrag nummer 2e (23490, nr. 173).

Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nummers 27284, 27288 (R1663), 27434, 27438 (R1664), 27439 (R1665), 27440 (R1666), 27443 (R1667), 27452, 27478, 27479 en 27481 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, dat wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd.

Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken 23490, nrs. 158 t/m 172, 23908 (R1519), nrs. 47 en 48, 24493 (1557), nr. 10, 26482, nrs. 3 en 4, 27294, 27296, 27420, 27421, 27446, 27447, 27462, 27463 en 27486 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Ik stel voor, de stukken 24668, nr. 36, 25229, nr. 60, 26023, nr. 19, 26672, nr. 11, 24587, nr. 28, 26980, nr. 7, 21531, nr. 4, 19744, nr. 36, 21483, nr. 22, 26672, nr. 12, 26597, nr. 6, 22026, nr. 129, 27400-IV, nrs. 6 en 7, 27400-VII, nr. 18, 22383, nr. 10, 27400-III, nr. 8, 21477, nr. 79, 27400-XV, nr. 22 en 27400-XIII, nr. 42, voor kennisgeving aan de te nemen.

Ik deel mede, dat ingevolge artikel 69, tweede lid, van het Reglement van orde een groot aantal aangehouden moties zijn vervallen. De bijzonderheden zullen aan het eind deze editie worden opgenomen.

De heer Passtoors trekt zijn motie over extra middelen voor het agrarisch natuurbeheer (27400-XIV, nr. 32) in.

Ik stel voor, te besluiten dat de motie-Cornielje/Lambrechts over het budget voor VVE en OALT (27020, nr. 8) opnieuw wordt aangehouden.

Datzelfde voorstel doe ik met betrekking tot de motie-Hessing over een verdrag inzake handels-

Voorzitter

preferenties en ontwikkelingshulp (21501-04, nr. 40).

Dit betekent dat de in de artikel 69, tweede lid, genoemde termijn van 60 dagen voor de twee hiervoor genoemde moties opnieuw is gaan lopen.

Ik deel de Kamer nog mede, dat het VAO uitplaatsing taakorganisaties NS heden van de agenda is afgevoerd.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Swildens.

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Voorzitter! Namens de vaste commissie voor Justitie verzoek ik u om vanmiddag op de agenda ruimte te maken voor de behandeling van het verslag van het AO van 29 november jl. en van 4 december jl. betreffende de JBZ-raad van 30 november en 1 december jl.

De **voorzitter**: Dat zal dan op een zeker tijdstip deze middag gebeuren. Het woord is aan mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser-van Doorn** (CDA): Voorzitter! Wij hebben gisteren een algemeen overleg gevoerd met de staatssecretaris van Cultuur en ik vraag u namens de CDA-fractie of het verslag daarvan op de agenda van vandaag kan worden geplaatst.

De **voorzitter**: Ook dat zal in de loop van de middag plaatsvinden.

Het woord is aan mevrouw Wagenaar.

Mevrouw **Wagenaar** (PvdA): Voorzitter! Er is hedenmiddag nog een algemeen overleg van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat over de OMP-review ter voorbereiding van de Telecomraad van 22 december a.s. Gegeven het bijzondere karakter van vandaag wil ik u nu alvast vragen om rekening te houden met de mogelijkheid dat er uit dat AO een VAO voortvloeit.

De **voorzitter**: Mijn antwoord daarop kan niet anders zijn dan dat het afhangt van het tijdstip waarop de stemmingen plaatsvinden. Veel meer kan ik niet toezeggen. Als het algemeen overleg op dat moment niet afgelopen is, zie ik weinig kans om de Kamer vast te houden om u nog die gelegenheid te bieden. Dat

zult u in uw oren moeten knopen en dat geldt dan voor alle woordvoerders. U moet maar zien hoe u dat dan afhandelt. Mocht er nog niet gestemd zijn, dan kan er altijd een VAO gehouden worden.

Het woord is aan de heer Van Heemst.

De heer **Van Heemst** (PvdA): Voorzitter! Ik wil graag een heel korte heropening van het debat over het Infrastructuurfonds en het MIT. Er zijn op mijn verzoek nog twee brieven binnengekomen van de minister van Verkeer en Waterstaat en daar wil ik graag nog even over van gedachten wisselen.

De **voorzitter**: Wat bedoelt u met even?

De heer **Van Heemst** (PvdA): Laten we zeggen twee minuten.

De **voorzitter**: Wat u betreft?

De heer **Van Heemst** (PvdA): Ja, want ik kan niet namens mijn collega's spreken. Dat zou ik wel willen, maar dat kan niet.

De **voorzitter**: Goed, daarvoor zullen wij dan de gelegenheid bieden. Dat stel ik de Kamer tenminste voor. Ik zie weinig verzet daartegen.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de regeling van de bevrijdende verjaring in het Burgerlijk Wetboek voor gevallen van verborgen schade door letsel of overlijden (26824).**

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Minister **Korthals**: Voorzitter! Over het wetsvoorstel dat vandaag voor ons ligt, valt heel veel te zeggen, zowel waar het gaat om de juridische als om de maatschappelijke aspecten. Alvorens wij daarover in debat gaan, hecht ik er waarde aan, kort iets te zeggen over de inspanningen die het huidige en het vorige kabinet hebben gedaan om tot een verbetering van de positie van asbestslachtoffers te komen. De directe aanleiding om met dit

wetsvoorstel te komen, is namelijk gelegen in de problematiek van die groep van getroffenen. In het verlengde hiervan zal ik kort de essentie van dit wetsvoorstel samenvatten.

Zoals ik al zei, hebben de vorige en ook deze regering hard gewerkt aan een verbetering van de positie van de asbestslachtoffers. De aanzet hiertoe was de vraag van de toenmalige staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de heer De Ruiter om de juridische positie van die slachtoffers in kaart te brengen met het oog op mogelijke verbeteringen. Zoals u weet, omschreef de heer De Ruiter de situatie die hij aantrof als een juridische lijdensweg. Een van de belangrijkste knelpunten die hij aantrof, was de zeer lange weg die asbestslachtoffers moesten gaan voordat zij op een of andere wijze vergoeding van de door hen geleden schade kregen. Er moest in vele gevallen jaren worden geprocedeerd, terwijl de gemiddelde levensverwachting van de belangrijkste groep slachtoffers, de mensen met mesothelioom, niet langer dan een jaar was. In haar reactie op het rapport kondigde de regering een aantal maatregelen aan om verbetering in deze situatie te verkrijgen, waarvan het wetsvoorstel waarover wij nu spreken het sluitstuk is.

Ik wil niet nalaten de verschillende inspanningen op dit gebied hier nog een keer te noemen. In de eerste plaats is met nauwe betrokkenheid van mijn ministerie en dat van SZW gewerkt aan een oplossing van het knelpunt van de te lange rechtsgang. Dit heeft geleid tot afspraken tussen alle maatschappelijk betrokkenen die als uniek moeten worden betiteld. Verzekeraars, bedrijfsleven, de vakbeweging en het asbestcomité kwamen tot een convenant dat inmiddels heeft geleid tot de oprichting van het asbestinstituut, nu ongeveer een jaar geleden. Ik moet hier de namen noemen van de heer Heerma en de heer Asscher, die als wegbereiders voor deze afspraken een belangrijke rol hebben gespeeld.

Het asbestinstituut moet zorgdragen voor een snelle en soepele afwikkeling van schadeclaims van werknemers op hun voormalige werkgever. Het instituut doet dit door te bemiddelen tussen het asbestslachtoffer en zijn voormalige werkgever. Als uitgangspunt geldt,